

NP306Zk Správní proces a soudní přezkum

VI. Kolektivní konzultace

22.11.2024

1. Informace k ukončení předmětu

2. Shrnutí problematiky:

Právní základy a garance práva na řádný (spravedlivý) proces. Postavení dotčených osob.

Úloha a aplikace procesních zásad, a základních zásad (principů) pro činnost správních orgánů.

doc. JUDr. Soňa Skulová, Ph.D.

Základ právní úpravy procesních forem veřejné správy:

- **Ústava, Listina:**

Čl. 36 odst. 1: *“Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.”,...*

- *Mezinárodní smlouvy, evropský kontext* (spíše doporučující – Rada Evropy. Přímo závazný předpis EU tyto postupy neupravuje).

- **Základem úpravy procesních postupů SO:**

- **z.č. 500/2004 Sb., správní řád („s.ř.“)**, v platném znění.

- **zvláštní zákony** (resp. *jejich procesní ustanovení*, např. v zákoně stavebním, zákoně živnostenském, zákoně o odpovědnosti za přestupky, zákoně o VŠ, a d.).

- */ + vztah k soudnímu řádu správnímu, + význam judikatury/.*

Správní řád v evropském právním vývoji a kontextu :

- *Problematika správního řízení není v obecné formě upravena závaznými **předpisy EU** (i když existuje projekt, záměr – „RENEUAL“).*
 - *Speciality odvětvové v přímo závazných pramenech.*
 - *Založeno: Právo na dobrou správu – čl. 41 Charty základních práv EU.*
- Vycházejí ze společných tradic a hodnot právního státu.*

- **Dokumenty Rady Evropy** (tzv. „soft-law“) nastavují standardy (- základy promítnuty do správního řádu):
 - **Rezoluce** Výboru ministrů Rady Evropy (77) 31 o ochraně jednotlivce v souvislosti s rozhodnutími správních orgánů,
+ řada **doporučení VM RE**:
 - Doporučení (80) 2 , týkající se správního uvážení („diskreční pravomoc“),
 - Doporučení (84) 15, týkající se odpovědnosti orgánů veřejné moci za škodu způsobenou při výkonu jejich pravomoci,
 - Doporučení (87) 16, týkající se správního řízení ve vztahu k velkým skupinám osob,
 - Doporučení (91) 1, týkající se správního trestání, a další...

Vztah správního řádu k dalším prostředkům - režimům ochrany práv:

- - soudní řád správní - z.č. 150/2002 Sb., v platném znění:
 - **Žaloba proti rozhodnutí** správního orgánu (§ 65 a n. s.ř.s.)
včetně prohlášení nicotnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 2),
překročení mezí či zneužití správního uvážení (§ 78 odst. 1),
zjevně nepřiměřeného trestu (§ 78 odst. 2) .
POZN.: Rozhodnutí zde definováno odlišně – širší pojetí („materiální“).
 - **Žaloba proti nečinnosti** správního orgánu (§ 79 a n.)
 - **Žaloba - Ochrana před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením** (§ 82 a n.) /+ její podpůrná, „sběrná“ funkce/.
- + uspokojení účastníka po podání žaloby** (§ 62 s.ř.s., § 153 s.ř.)

Vztah správního řádu k dalším prostředkům - režimům ochrany práv:

- **Soudní ochrana dle části páté o.s.ř.**

u věcí soukromoprávní povahy v pravomoci SO.

(„nesprávné rozhodnutí“ – plná jurisdikce, soud již „nevrací“ správnímu orgánu).

- **Odpovědnost za škodu a nemateriální újmu:**

-dle z.č. 82/1998 Sb., upravující újmu způsobenou rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

(obecné soudy, po vyčerpání prostředků k ochraně práva, jimiž je zahájeno příslušné řízení – přezkum, resp. ochrana proti nečinnosti).

Nesprávný úřední postup – zahrnuje také nečinnost.

POZN. Prostředky na sebe navazují, resp. nutno vyčerpat aktuální prostředek ochrany práv, aby bylo možno uplatnit další. Stanoveny lhůty. („Právo přeje bdělému“).

I. Správní řád - zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů:

= obecná zákonná úprava postupů správních orgánů,

- *procesní „kodex“ veřejné správy* (upravuje **více procesních forem + „základní zásady“** pro činnost veřejné správy).

Přijat dne 24.června 2004, s **účinností od 1.1.2006.**

U nás v pořadí **teprve druhá** úprava procesních postupů veřejné správy ve formě **zákona.**

Reagoval na změny v organizaci a pojetí veřejné správy po r. 1990, na požadavky ochrany základních práv (právo na spravedlivý proces), a na obnovení soudní kontroly).

Poskytl **nezbytný zákonný základ** pro uplatňování vnějších forem činnosti veřejné správy vůči dotčeným osobám.

I. Systematika správního řádu:

Zákon členěn do osmi částí:

- **I. Úvodní ustanovení** (§§ 1 – 8) – Působnost zákona. Základní zásady činnosti správních orgánů („SO“).

Úprava správního řízení (= klasický správní proces, detailní, až kasuistická úprava):

- **II. Obecná ustanovení o správním řízení** (§§ 9 – 129)
- **III. Zvláštní ustanovení o správním řízení** (§§ 130 – 153)
POZOR !! - vztah těchto částí není založen na subsidiaritě, resp. specialitě.

Pouze ve správním řízení – účastníci, s plnými procesními právy.

I. Systematika správního řádu:

- **IV. Část: Vyjádření, osvědčení sdělení** (§§ 154 – 158)
- /= tzv.“jiné úkony podle části čtvrté“/ - jednodušší režim oproti správnímu řízení.
- **V. Veřejnoprávní smlouvy** (§§ 159 – 170)
- **VI. Opatření obecné povahy** (§§ 171 – 174)
- **VII. Společná, přechodná a závěrečná ustanovení** (§§ 175 – 183)
- **VIII. Účinnost** (§ 184).

I. Působnost správního řádu – pozitivní vymezení:

➤ **Správní řád upravuje (§ 1 odst. 1) postup SO, tedy:**

- *postup orgánů moci výkonné,*
- *postup orgánů územních samosprávných celků,*
- *postup právnických a fyzických osob,*

pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy,

tedy v rámci výkonu veřejné moci, resp. autoritativního, vrchnostenského rozhodování a činnosti.

I. Negativní vymezení působnosti správního řádu:

➤ *Správní řád se nevztahuje (§ 1 odst. 3):*

- na soukromoprávní (obč.pr., obch.pr., prac.pr.) jednání
správních orgánů,

- na vztahy mezi orgány téhož ÚSC při výkonu samostatné
působnosti

(upraveny v zákoně o obcích, z. o krajích a o hl.m. Praze).

Z povahy úpravy a pozitivního vymezení plyne, že se obecně
nevztahuje na vnitřní poměry, resp. vztahy uvnitř veřejné
správy

(s výjimkami danými zákonem – např. rozhodování o
disciplinárních deliktech osob ve služebním poměru ke
státu).

I. Pro účely určení působnosti správního řádu pro konkrétní případ (postup):

- nutno uplatnit **kombinaci pozitivního a negativního vymezení** působnosti shora uvedených.
- -----
- *Význam přechodných ustanovení.* – ve vztahu k dosavadní úpravě ve zvláštních zákonech, a s ohledem na stručnost úpravy správního řádu (řízení) předchozí (§ 177 a § 180).
- - aby byl zajištěn zákonný základ pro postupy.

I. Vztah správního řádu ke zvláštním právním úpravám postupu správních orgánů:

- Základ **subsidiární působnosti správního řádu**: § 1 odst. 2:
*„Tento **zákon** nebo jeho **jednotlivá ustanovení** se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.“*

Ve zvláštních zákonech upravujících procesní postupy na jednotlivých úsecích veřejné správy (*zpravidla v přechodných ustanoveních*) - někdy odkaz na použití správního řádu (*„nestanoví-li tento zákon jinak...“*).

Nemusí však být výslovně – je nastaveno dle shora § 1 odst. 2 s.ř.

- **Subsidiarita správního řádu se uplatňuje nejen pro správní řízení**, ale **také pro další postupy** upravené ve správním řádu (a také pro výslovně neupravené – viz působnost části čtvrté).

I. Subsidiární (podpůrná) působnost správního řádu:

TEDY: **Existuje-li** pro daný postup (pojem, institut) **odlišná úprava ve zvláštním zákoně**, použije se **přednostně tato zvláštní úprava**.

Pokud nikoliv, aplikuje se **správní řád**.

➤ ***Ve zvláštních zákonech (práva hmotného) - odlišný rozsah speciálních ustanovení***

(*např.* stavební zákon, zákon o odpovědnosti za přestupky, jež představují poměrně specifická řízení, ale i v mnoha dalších zákonech s menším rozsahem odlišností)

= **odchylek od obecné úpravy** obsažené ve správním řádu.

Např. v otázkách: vymezení účastníků, náležitostech žádosti, v (dalších) náležitostech rozhodnutí, lhůtách, v režimu přezkumu,...

I. Subsidiární (podpůrná) působnost správního řádu

- Vyžaduje znalost jak zvláštních právních úprav (tedy co nutno *aplikovat přednostně*),
- tak dobrou orientaci v obecné úpravě správního řádu (tedy co ke zvláštní úpravě *doplníme*, resp., čím se budeme řídit, pokud zvláštní zákon nemá vlastní úpravu daného procesního pojmu či situace).

AVŠAK: v intencích požadavku na zákonný základ pro výkon veřejné správy (**princip legality**) - *plné vyloučení působnosti správního řádu* připadá v úvahu *jen tehdy, má-li zvláštní zákon* (dostatečnou) vlastní úpravu daných postupů (= např. daňový řád – z.č. 280/2009 Sb.).

I. Subsidiární (podpůrná) působnost správního řádu

Pozn.: Vyloučení obecných pravidel správního řízení v rámci výkonu rozhodovací pravomoci SO, bez stanovení zvláštních pravidel dostatečných – důvodem pro zrušení takových ustanovení (Pl.ÚS 14/96, Pl. ÚS 21/04 - porušení *ústavního práva na způsob výkonu veřejné moci stanovený zákonem* - čl. 2 odst. 3 Ústavy).

Viz k tomu také *univerzální působnost základních zásad činnosti správních orgánů* (§ 177 odst. 1).

+ § 180 – působnost s.ř. směrem k dosavadním úpravám (postupů jejichž výsledkem je rozhodnutí, a jiných postupů).

I. V rámci úpravy správního řádu - *specifické* (širší) nastavení působnosti:

A. Části čtvrté s.ř.:

= „vnitřní podpůrnost“ v rámci úpravy SŘ („nejde-li o jinou procesní formu...“)

(177 odst. 2 + 158 odst. 1, + 180 odst. 2).

B. Základních zásad činnosti správních orgánů.

Upraveny v první části zákona, v 2 – 8 s.ř.,

jejich **působnost** v rámci Společných, přechodných a závěrečných ustanovení zákona.

Pozn. *Nesprávně* někdy uváděny jako *zásady správního řízení* (dle předchozí úpravy, která konkrétně upravovala pouze tuto procesní formu, a poskytovala sadu zásad vskutku procesní povahy).

I. „Univerzální“ působnost Základních zásad činnosti SO:

Působnost zásad činnosti nastavena široce pro výkon veřejné správy:

„Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje“.

(§ 177 odst. 1 s.ř.)

Působnost zákl. zásad - tedy *nejen při aplikaci správního řádu*.

POZN.: Základní zásady činnosti působí vzhledem ke svému nastavení *nejen pro oblast procesní*, ale zčásti *také materiální* (= vůči obsahu rozhodnutí, řešení věci, využití správního uvážení – zejm. zásada proporcionality, legitimního očekávání, účelu pravomoci spr. orgánu).

II. Správní řízení

Vymezení pojmu:

Definice legální (§ 9 správního řádu):

Správní řízení = postup správního orgánu, jehož **účelem je vydání rozhodnutí** (§ 67), jímž se **v určité věci:**

- **zakládají, mění nebo ruší** práva anebo povinnosti **jmenovitě určené osoby** (= rozhodnutí konstitutivní povahy), nebo
- jímž **se prohlašuje**, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (= rozhodnutí deklaratorní povahy).

Tedy **rozhodnutí ve věci**, resp. **meritorní**.

II. Správní řízení

Materiální pojetí pojmu:

Zkoumá se naplnění zákonných znaků. Zvláštní zákony ne vždy výslovně označí postup („správní řízení“), či jeho výsledku („vydání rozhodnutí“) uvádějí.

V rámci řízení, resp. v souvislosti s ním mohou být vydána rovněž *rozhodnutí procesní povahy* (zpravidla „usnesení“).

Formu rozhodnutí určuje zákon.

II. Správní řízení:

- nejčastější procesní forma.
- propracovaná, **detailní úprava, nejrozsáhlejší** v rámci s.ř. (§§ 9 – 153). Úprava poměrně **složitá** (vnitřní struktura, vztahy, odkazy).
- postaveno na určitých **procesních zásadách** (viz níže zásady správního řízení).
- přesné vymezení **subjektů řízení** a jejich **procesního postavení**, a to zejména **SO**, které řízení vedou, a obecně odpovídají za jeho průběh a řádné ukončení, a disponují **příslušnými procesními prostředky**,
 - a na druhé straně **procesních práv a povinností** dotčených osob („účastníků“). Zde nejširší **rozsah procesních práv** dotčených osob ve srovnání s ostatními procesními postupy. (srov.zejm.část IV. SŘ).

II. Stádia správního řízení

Zákon **v logickém sledu vývoje řízení** upravuje:

A. Předprocesní - postup před zahájením správního řízení (nemusí vyústit v zahájení řízení - viz např. odložení věci dle 43 s.ř., nebo 76 zákona o odpovědnosti za přestupky),

B. vlastní správní řízení - od **zahájení** řízení, přes zjišťování podkladů, až po *vydání rozhodnutí*,

včetně **event. řízení přezkumných realizovaných** správními orgány v režimu správního řádu.

Ukončení řízení - rozhodnutím ve věci, nebo - zastavením řízení.

II. Stádia správního řízení

Účelem vlastního řízení je, v intencích zásady legality, aby SO dostatečně **zjistil a posoudil**, před vydáním rozhodnutí, v potřebné **součinnosti s účastníky** řízení a event. dalšímu subjekty, skutečný stav věci, **ve věci rozhodl, a event.** aby mohlo být **nezákonné či nesprávné rozhodnutí napraveno** v rámci veřejné správy.

C. vykonávací - exekuční řízení (zčásti upraveno ve správním řádu) – *není obligatorní* součástí řízení.

+ *propojení s přezkumem ve správním soudnictví*

/výslovně - 153 s.ř. – „*uspokojení účastníka po podání žaloby ve spr. soudnictví*“./

II. Systematika úpravy správního řízení ve správním řádu

Vychází ze shora uvedených logických posloupností a návazností správního řízení, s předřazením úpravy:

- **subjektů řízení** (SO a jejich úkony, účastníci řízení a zastoupení)
- **procesních pojmů a institutů** (lhůty, počítání času, doručování),

a posléze upravuje **průběh správního řízení v jeho jednotlivých stádiích:**

II. Systematika úpravy správního řízení - stádia:

- předprocesní,
- řízení v prvním stupni,
- řádné opravné prostředky (odvolací řízení, ř. o rozkladu)
- ochrana před nečinností SO,
- mimořádné opravné či dozorčí prostředky, event. nové rozhodnutí,
- exekuci.

AVŠAK - činí tak nejprve uceleně a v logické posloupnosti v Části II. (9 – 129), nazvané „Obecná ustanovení o správním řízení“, a poté...

II. Systematika úpravy správního řízení

...v **Části III.**, nazvané „**Zvláštní ustanovení o správním řízení**“ (130 – 153),

jež obecnou úpravu obsaženou v části druhé **doplňuje či rozvíjí** (nikoliv ovšem ve vztahu ke všem ustanovením, pojmům či institutům z části II.).

Zde **zařazena (další) zvláštní ustanovení:** *ke SO, k postupu před zahájením řízení, o někt. řízeních, o dalším zajišťovacím prostředku, o některých rozhodnutích, o přezkoumání rozhodnutí /rozklad/ + již zmíněný 153).*

(Pozn. Některá ustanovení Části III. však lze využít pouze na základě výslovného zmocnění uvedeného ve zvl. zákoně).

II. Systematika úpravy správního řízení

POZOR - U části II. i III., jde o obecnou úpravu správního řízení

(v intencích 1 odst. 2 s.ř.).

Neboli mj. – i k ustanovením z části III. s.ř. mohou založit zvláštní zákony odchylky.

Na obdobné či přiměřené využití ust. z části II., a někdy i třetí se odkazuje v dalších částech s.ř. u dalších procesních forem.

II. Systematika úpravy správního řízení

Pro účely správního řízení se použijí také:

- ***část I.*** - **Základní zásady činnosti** správních orgánů,
- z ***části VII.:*** *úprava stížnosti, určení nadřízeného orgánu, působnosti základních zásad činnosti, uplatnění části čtvrté správního řádu.*
- z ***části IV.*** - (tzv. „jiné úkony“ - neformální proces, jednodušší postup) - možnost opravy, resp. přezkumu určitých úkonů učiněných v řízení (156 odst.1 a 2, 158 odst.2).

II. Správní řízení obecné a zvláštní

- **Rozlišujeme tedy:**
 - *správní řízení obecné* = založené na shora uvedené obecné úpravě **ve správním řádu** (část II. a III. s.ř.). Jako celek - spíše výjimečně.
 - *správní řízení zvláštní* = odchylky od obecné úpravy upraveny **ve zvláštních zákonech**.
 - Rozsah speciálních ustanovení - může být od minimálního po výrazný.

Subsidiární působnost správního řádu se tedy plně uplatňuje ve správním řízení (vycházejíc z ust. §1 odst. 2 s.ř.).

III. Zásady správního řízení

Správní řád zásady správního řízení

nepojmenovává, ale ani neuvádí jejich katalog

(na rozdíl od základních zásad činnosti správních orgánů).

Lze je dovést z dikce dalších ustanovení SŘ

upravujících správní řízení v obecné i ve zvláštní formě.

Účel a úloha procesních zásad:

- umožňují *pochopit a respektovat* povahu a podstatu, a účel právní úpravy správního řízení,
- *reflektují event. odlišnosti* zvláštních druhů správního řízení *od úpravy obecné*, a postavení SO a účastníků v nich. Z toho důvodů – často nastaveny ***v protikladných dvojicích*** (bud' – anebo),
- napomáhají *správné interpretaci a aplikaci ustanovení* správního řízení v SŘ a ve zvláštních zákonech.

POZN.: Zásady správního řízení působí *také pro další formy upravené správním řádem* (v části čtvrté až šesté), a to na základě (vnitřních) *odkazů* na analogické použití ustanovení o správním řízení dle části druhé, resp. také třetí („obdobně“, resp. „přiměřeně“).

III. Zásady správního řízení

Vztah k základním zásadám činnosti správních orgánů uvedeným v § 2 – § 8 s.ř.

Základní zásady činnosti se vztahují rovněž na správní řízení, v němž slouží zejména k realizaci a ochraně práv účastníků, resp. řádnému a spravedlivému procesu.

Pro správní řízení ze základních zásad činnosti významné zejména:

- ***zásada materiální pravdy*** (§ 3) - zjištění skutkového stavu věci
- ***povinnost poučovací a zásada uvědomovací*** (§ 4),
- ***povinnost umožnit dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy*** (ibid) – tedy v rámci veřejné správy jako služby („dobré správy“). .
- ***zásada rychlosti a hospodárnosti*** (procesní ekonomie) (§ 6).

III. Zásady správního řízení

Pro řešení procesních otázek rovněž významné „materiálně“ zaměřené základní zásady činnosti (proporcionalita, předvídatelnost,...)(§ 2) Výslovně srov. např. § 58 s.ř. (k uplatnění zajišťovacích prostředků).

Na shora uvedené zásady činnosti navazují ze zásad správního řízení zejména:

- **zásada volného hodnocení důkazů** (§ 50 odst. 4), s výjimkou závazných podkladů (srov. - závazná stanoviska - § 149 odst. 1),
- **zásada procesní rovnosti dotčených osob s modifikacemi, resp. konkretizací.** Postavení účastníků - § 27 - rozlišení (pro účely doručování rozhodnutí - § 19 a násl., odvolací lhůty při neoznámení rozhodnutí § 84,...),

III. Zásady správního řízení:

Další zásady správního řízení:

- 3). - **zásada řádného odůvodnění rozhodnutí** (68 odst.
- **zásada písemnosti** /pozn.: včetně elektronické formy/ - obecná, kombinovaná se zásadou **ústnosti** (vedení řízení 15, jednací jazyk 16, spis 17, protokol 18, ústní jednání 49),
- **zásada neveřejnosti správního řízení**
- (+ výjimečně veřejné ústní jednání (§ 49/),

III. Zásady správního řízení:

Další zásady správního řízení:

- *zásada oficiality v kombinaci se zásadou dispoziční*

(počínaje zahájením řízení § 44 a násl., dále § 45 odst. 1 – zúžení či zpětvzetí návrhu do vydání prvostupňového. rozhodnutí, dispozice s řádným opravným prostředkem..) – projev pravomoci SO (ten odpovídá za průběh řízení) vs. vůle účastníka,

- *zásada vyšetřovací (vyhledávací)* – podklady pro rozhodnutí opatřuje správní orgán (výjimečně může připustit, aby účastník - § 50 odst. 2). Pouze se sporném řízení zásada ***projednací*** (§ 141 odst. 4).

III. Zásady správního řízení:

- **zásada dvouinstančnosti** - obecně *řádný (nárokový) opravný prostředek (odvolací řízení - § 81 a násl.)*, vyloučena výjimečně zákonem.

- **zásada jednotnosti řízení** (řízení jako jeden procesní celek i ve vztahu k proces. právům),

- *omezena event. zásadou koncentrace* (§ 36 odst. 1 ve spojení s § 82 odst. 4):

K novým skutečnostem se v odvol. řízení přihlédne, jen nemohly-li být uplatněny dříve. Avšak – omezené použití (u řízení kde ex offo se ukládá povinnost).

III. Zásady správního řízení

- Pro **oblast správního trestání** se uplatňují některé specifické zásady, resp. modifikace procesních zásad obecných. Zejména:
 - právo na obhajobu (+ zákaz sebeobviňování),
 - *ne bis in idem* (překážky řízení, *res iudicata* – *administrata*),
 - presumpce nevinny,
 - *neuplatňuje se koncentrace řízení*,
 - zákaz reformace *in peius*,
 - *in dubio pro reo* (*mitius*),
 - *ústnost* (omezená – z.č.250/2016 Sb. - 80).

IV. Základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 - § 8 SŘ)

- Hlavní zásady pro výkon veřejné správy. Nejen procesní, ale i materiální povahy (viz působnost zásad - § 177 odst. 1).
- Významné pro případy **správního uvážení** (diskreční pravomoci)
- Vedou k naplnění **zákonnosti**, a požadavku **správnosti rozhodnutí a postupu SO**.

Význam, závaznost , úloha a aplikace zásad:

✓ **právně závazné** (vč. implicitních, nepsaných),

Některé jsou projevem *ústavních principů*.

✓ Jde o **principy zákonné úpravy**

= ovlivňují znění konkrétních pravidel v zákoně,

✓ **interpretační pravidlo** (systemat. výklad při aplikaci konkrétních pravidel) (+ **nástroj právní argumentace**).

IV. Jednotlivé základní zásady činnosti SO:

V § 2 s.ř.:

Zásada legality (zákonnosti) – prvořadá, obecná, základem pro ostatní zásady. Souvisí s podmínkami uplatňování veřejné moci - vázanost zákonem (na základě zákona, v jeho mezích a způsobem, které stanoví zákon).

Zásada – princip proporcionality (přiměřenosti – jde o přiměřenost použití veřejné moci), a **jeho součásti**, jež jsou **také samostatnými** zásadami :

Zákaz zneužití správního uvážení (tj. zákonné a správné využití *pravomoci* správního orgánu),

Zásada **ochrany práv nabytých v dobré víře a oprávněných zájmů** dotčených osob,

V § 5 - Zásada **smírného řešení rozporů** při projednávání a při rozhodnutí věci (tj. **subsidiarita** využití mocenského, vrchnostenského řešení),

IV. Jednotlivé základní zásady činnosti SO

Zásada ***jednání správního orgánu ve veřejném zájmu*** (veřejný zájem – souvisí s účelem pravomoci správního orgánu, resp. s účelem zákonné úpravy na daném úseku veřejné správy) - § 2.

Princip - *zásada legitimního očekávání* (§ 2) = projev ústavní zásady rovnosti v právech a důstojnosti. Znamená pro SO:

- *obdobné věci řešit obdobně*, odlišné s přihlédnutím k jejich odlišnosti (zákaz excesů) , k tomu důležitá *vlastní ustálená praxe, metodika, judikatura*,
- *Nečinit překvapivé úkony* (+ povinnost uvědomovací, poučovací – patří k dobré správě)
- *příslib dalšího postupu* vůči účastníkům - uvážlivě.

IV. Jednotlivé základní zásady činnosti SO

Již zmíněná zásada *materiální pravdy* - § 3 (+ nutno vypořádat se také s hlavními zásadami obsaženými v § 2)

+ *přesvědčivost rozhodnutí* (tj. odraz v *odůvodnění* rozhodnutí, jež musí být řádné, úplné),

A také zásada *procesní rovnosti a nestrannosti postupů* správních orgánů (§ 7),

Zásada *veřejné správy jako služby* (vstřícnost, zdvořilost, poučovací povinnost, uvědomění o úkonu předem – také *zásada dobré správy*). (§§ 4, 8)

+ již zmíněná *součinnost s dotčenými osobami*:

„SO umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.“ (§ 4 odst. 4) ,

Zásada *spolupráce správních orgánů* (navzájem) *a souladnosti postupů* (§ 8),

V učebnici:

Skulová, S., a kol.:

Správní právo procesní, 4. aktualizované a rozšířené vydání. Plzeň:
Vydavatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2020.

Pro zopakování příslušné materie – doporučeny str. 33 – 90.